

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto Nokian kaupungin Kolmenkulman teollisuusalueelle suunniteltavan synteettisen metaanin tuotantolaitoksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

TRE:585/11.01.00/2025

Lisätietoja päätöksestä

Johdon assistentti Katri Naulo, puh. 040 801 6003, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Energia- ja ilmastoasiantuntija Jaakko Sorri, puh 040 186 0314,
terveydensuojelutarkastaja Hanna Juhe, puh. 040 178 9001,
ympäristösuunnittelija Liisa Kivimäki, puh. 040 800 7297, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Annetaan Lupa- ja valvontavirastolle oheinen lausunto.

Perustelut

Freija AB on toimittanut Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-menettely) annetun lain (252/2017) mukaisen arviointiselostuksen Nokialle suunnitellun Synteettisen metaanin tuotantolaitokselle (PIRELY/11972/2024). Arviointiselostuksessa on esitetty erilaisiin selvityksiin pohjautuen hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset.

YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavia vaihtoehtoja:

- Vaihtoehto, VE0: Hanketta ei toteuteta
- Vaihtoehto, VE1: 160 MW elektrolyyseri ja metanointi
- Vaihtoehto, VE2: 320 MW elektrolyyseri ja metanointi
- Vaihtoehto, VE3: 480 MW elektrolyyseri, metanointi ja nesteytys

Hiilidioksidi toimitetaan hankkeelle pääsääntöisesti kaasuna siirtoputkea pitkin yhdestä tai useammasta paikallisesta talteenottokohteesta.

Vaihtoehdossa VE1 hiilidioksidin raaka-ainevirta katetaan normaalitilanteessa kokonaan putkisiirrolla. Vaihtoehdoissa VE2 ja VE3 osa hiilidioksidista toimitetaan ympäri vuoden myös nesteytettynä (LCO#) säiliöautoilla putkisiirron lisäksi kapasiteetin varmistamiseksi.

Normaalitilanteessa raaka-ainevirta katetaan kokonaan putkisiirrolla.

Hankkeessa tuotettava eMetaani siirretään vaihtoehdoissa VE1, VE2 ja VE3 ainoastaan putkea pitkin Gasgridin kaasuverkkoon. Vaihtoehdossa VE3 osa tuotannosta voidaan lisäksi nesteyttää e-LNG:ksi, joka kuljetetaan säiliöautoilla joko suoraan loppukäyttäjille tai satamiin jatkokuljetusta varten.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Valtion aluehallintouudistuksen myötä ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvät tehtävät siirtyvät ELY-keskuksista valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon, joka jatkaa tässä YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena 1.1.2026 alkaen.

Pirkanmaan ELY-keskus on varannut Tampereen kaupungille (kaavoitus, ympäristönsuojelu, ympäristöterveydensuojelu, liikenne) tilaisuuden antaa lausunto arviointiselostuksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään 2.2.2026.

Lausuntoon on koottu Tampereen kaupungin kaavoituksen, terveydensuojelun, liikennejärjestelmän suunnittelun sekä ympäristönsuojelun lausunnot.

Toimivallan peruste

Tampereen kaupungin hallintosäännön 32 §:n mukaan apulaispormestari päättää johtamiensa lautakuntien osalta lausunnon antamisesta muissa kuin muutoksenhakuun liittyvissä asioissa tai lainsäädännön mukaan viranomaiselle kuuluvissa lupa- ja valvonta-asioissa.

Lausunnot

Kaavoituksen lausunto

Kaavoitukseen liittyvät huomiot

Hiilidioksidia ei arviointiselostuksen mukaan enää suunnitella kuljetettavan Naistenlahden voimalaitoksesta säiliöautoilla Tampereen keskustan ja Rantaväylän tunnelin kautta. Arviointiselostuksessa on otettu tarkempaan tarkasteluun pisteytysten perusteella kaksi reittivaihtoehtoa hiilidioksidin putkisiirron osalta.

Arviointiselostuksessa lähtökohtana on ollut samojen periaatteiden soveltaminen hiilidioksidiputkistoihin kuin maakaasuputkiinkin mm. peitesyvyyksien ja rakentamisperiaatteiden osalta. Lopulliset suojaetäisyydet on todettu määriteltävän myöhemmin Tukesin ja muiden viranomaisten kanssa suoritettavan riskiarvioinnin perusteella. Koska hiilidioksidiputkien sijoittaminen kaupunkiympäristöön on Suomessa suhteellisen uusi asia, vielä ei ole tarkkaa tietoa siitä, kuinka lähelle olemassa olevia toimintoja putkia sallitaan missäkin kontekstissa sijoittaa tai että millaisia etäisyyksiä myöhemmin rakennettaviin erilaisiin rakennuksiin hiilidioksidiputkien läheisyydessä tulevaisuudessa edellytetään. Siirtoputkistoihin liittyviä tarkempia vaikutuksia on syytä tarkastella edelleen jatkosuunnittelun ja luvituksen yhteydessä.

Arviointiselostuksessa on erikseen mainittu Kalkun koulun sijaitsevan 40 metrin etäisyydellä suunnitellulta putkireitiltä (CO# VE1c_w) ja todettu tarve putkilinjaston sijoittamiseen siten, ettei koulu ole myöhemmin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

määriteltävien turvaetäisyysrajojen sisäpuolella. Jatkosuunnittelussa on syytä huomioda myös, että nykyisen Kalkun koulun paikalle on suunniteltu päiväkodin ja koulun sisältävää uudisrakennusta.

Jatkosuunnittelussa ja luvituksessa tulee kauttaaltaan edelleen huolehtia turvallisuuden toteutumisesta laajasti ihmisten ja muutenkin ympäristön kannalta.

Vaikutukset ilmastoon ja luonnonvarojen käyttöön

Hanke lähtökohtaisesti tukee ilmastotavoitteita edistämällä fossiilisen energian käytön tarpeen vähentämistä. Hankkeessa hiilidioksidia kerättäisiin erityisesti Tampereelta Naistenlahden voimalaitoksesta. Hanke olisi valtakunnan tasollakin merkittävä sähkön käyttäjä, ja paikallisesti merkittävä veden käyttäjä. Hankkeessa syntyvää hukkalämpöä olisi tarkoitus hyödyntää kaukolämmön tuotannossa.

Vaikutuksia ilmastoon ja luonnonvaroihin käsittelevissä laskelmissa vaikuttaa olevan joitakin ristiriitoja. Esimerkiksi luvussa 9.5 sovellettu suhde korvaavuudessa metaanin ja dieselin välillä vaikuttaa olleen korkeampi kuin samassa kohdassa viitatussa lähteessä on esitetty näiden sisältämän energian suhteeksi (esim. vaihtoehdon 1 mukaan 56 miljoonalla kilolla kaasua on sanottu korvattavan 93 miljoonaa litraa dieseliä, jolloin 1 kg metaania korvaisi noin 1,66 litraa dieseliä).

Luvussa 10.5 on raportoitu tuotetun synteettisen metaanipolttoaineen käytöstä aiheutuviksi päästöiksi VE1:ssä 107 kt CO₂-ekv vuodessa ja 25 vuodessa 2680 kt Co₂-ekv, kun taas hiilidioksidiraaka-aineen määräksi ("positiivinen ilmastovaikutus hiilidioksidia tuottavalla laitoksella") on raportoitu 151,4 kt vuodessa ja 25 vuoden aikana noin 3780 kt. Toiminnan aikana tuotantolaitoksen prosessiyksiköistä on arviointiselostuksessa todettu vapautuvan ilmaan hallitusti muun muassa "hiilidioksidia ja merkityksettömän pieniä määriä metaania". Tuotetun synteettisen metaanipolttoaineen käytön CO₂-ekv -päästöjen lukuarvo olisi edellä mainituista luvuista laskettuna noin 29 % pienempi kuin hiilidioksidiraaka-aineen käytön mukainen lukuarvo. Tarkasteluissa vaikuttaa olleen jonkin verran variaatiota siinä, miltä osin ilmastovaikutuksia on tarkasteltu raaka-aineiden käytön ja miltä osin prosessin lopputuotteiden perusteella.

Terveydensuojelun lausunto

Terveydensuojelu on antanut lausunnon Freija-yhtiön synteettisen metaanin tuotantolaitoksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan. Terveydensuojelun antama lausunto on huomioitu Yhteysviranomaisen lausunnon huomioinnissa (Liite 1b), joka on nyt lausuttavana olevan YVA-selostuksen liitteenä. Tampereen kaupungin terveydensuojelun arvion mukaan mahdolliset pinta- ja pohjavesivaikutukset Tampereen kaupungin alueella korostuvat erityisesti rakennusvaiheessa. Asia oli huomioitu yhteysviranomaisen lausunnossa ja liitteeseen oli kirjattu mm.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

että pohjavesivaikutusten osalta arvioinnit tehdään asiantuntijatyönä jatkosuunnittelussa ja lupavaiheessa. Terveystensuojelulla ei ole tässä vaiheessa lisälausuttavaa asiaan. Suunnitelmien edetessä ja mahdollisessa toteutusvaiheessa, Tampereen kaupungin terveystensuojelu lausuu tarkempiin suunnitelmiin.

Liikennejärjestelmän suunnittelun lausunto

Ei lausuttavaa

Ympäristönsuojelun lausunto

Yleistä

Ympäristönsuojeluyksikkö katsoo, että ympäristövaikutusten selostuksessa on arvioitu hankkeen aiheuttamat arvioitavat ympäristövaikutukset pääpiirteissään hyvin. Seuraavassa on tuotu esiin sellaisia näkökohtia, joiden osalta arviointiselostusta on vielä syytä tarkentaa ja täydentää tai ottaa muulla tavalla huomioon.

Pinta- ja pohjavedet, mustaliuskeet

Tampereen kaupunki on vuonna 2025 teettänyt tarkemman selvityksen kantakaupungin alueen potentiaalisista mustaliuskevyöhykkeistä (GTK 2025: Mustaliuskeiden huomioiminen kaavoituksessa Tampereella). Työssä tarkennettiin mustaliuskeiden esiintymistietoa Tampereen alueella lentogeofysikaalisen aineiston uudelleentulkinnalla. Tarkennusten perusteella osa tulkituista vyöhykkeistä poistettiin kartalta ja joidenkin sijaintia tarkennettiin. Selvityksen tulosten mukaan hankkeen hiilidioksidin ja metaanin siirtoreiteille tai niiden läheisyyteen ei sijoitu tarkennettuja mustaliuskevyöhykkeitä. Selvitys ei sulje mustaliuskeriskiä pois tarkennettujen mustaliuskerajausten ulkopuolisilta vyöhykkeiltä, mutta osoittaa maaperän osalta ne alueet, joilla todennäköisimmin voisi esiintyä mustaliuskeainesta maaperässä. YVA-selostuksen mukaan harju ja sen reunamuodostumat voivat sisältää mustaliuskeita. Mustaliuskeen mahdollinen esiintyminen hankealueen kallio- ja maaperässä tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä YVA-selostuksessa esitetyillä tavoilla eli hankkeen myöhemmässä vaiheessa tulee muun muassa tehdä tarkempia maa- ja kallioperätutkimuksia.

Metaanin siirtoputken reittivaihtoehto CH4 VE1b alittaa Pahaluoman puron ja reittivaihtoehto CH# VE1c Myllypuron Sarpatintien pohjoispuolella. Hiilidioksidin siirtoputken reittivaihtoehto CO# VE1b alittaa Pahaluoman, Leppiojan ja Pohjajärven laskuojan. CO# VE1c reittivaihtoehto alittaa Mustalammista lähtevän ojan, joka laskee Myllypuroon sekä siirtoputken kulkiessa maa-alueella Pyhäjärven ja Näsijärven välissä alitetaan luonnontilaisen kaltainen Uittotunnelin uoma. Tampereen kaupungin uomatietokannan mukaan Leppioja ja Pohjajärven laskuoja ovat siirtoputkien alituskohtien alapuolella uomaltaan luonnontilaisia ja Pahaluoma luonnontilaisen kaltainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Näiden osalta mahdollinen vesilain mukaisen luvan tarve tulee selvittää. Mustalammin laskuoja on luokiteltu muokatuksi (AFRY Finland Oy 2024, Oskari-karttapalvelu). Kaivutyöt voivat aiheuttaa paikallista samentumista ja lyhytaikaista kuormituksen lisääntymistä puroissa. Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan siirtoputkien reitillä olevien uomien alitukset tulee lähtökohtaisesti tehdä alitusmenetelmällä (esim. suuntaporaus) ja lisäksi kiintoaineen kulkeutumista uomiin ja erityisesti Myllypuroon tulee välttää suojaavilla rakenteille ainakin 50 metrin etäisyydellä purosta, kuten YVA-selostuksessa ja sen liitteissä on esitetty.

Tampereen kaupungin alueelle sijoittuvien siirtoputkien rakentamisessa on noudatettava Tampereen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä ja otettava Tampereen kaupungin työmaavesiohje 2025 huomioon. Siirtoputkien rakentaminen saattaa vaatia kaupungin myöntämiä rakentamislain mukaisia lupia. Mahdollinen lupatarve tulee selvittää hyvissä ajoin ennen rakentamista kaupungin rakennusvalvonnasta.

YVA-selostuksessa on esitetty ehdotus hule- ja pintavesien seurantaohjelmaksi. Hule- ja pintavesitarkkailuun tulee lisätä sulfaatti ja sameus. Tarvittaessa myös siirtoputkien rakentamisen aikaisia pintavesivaikutuksia on tarkkailtava.

Tampereen kaupungilla on tiedossa seuraavat vesieliöstöselvitykset hiilidioksidin ja metaanin siirtoputkien lähistöltä. Nämä on huomioitava vesiluvissa:

- KVVY ry 2014, Tammerkosken uuden padon ja tulvakanavan rakentamisen aikaisten vaikutusten tarkkailu Näsijärven alueella /kasvillisuusselvitys vuonna 2013.
- KVVY ry: Tammerkosken palatsinraitin silta- ja patotyö: Näsijärven koeravustukset vuosina 2009-2012
- KVVY ry 2016: Gasum Oy:n maakaasuputken rakentamisen kalataloudellinen tarkkailu Näsijärven eteläosassa vuonna 2016.
- Ympäristöhallinnon pohjaeläinrekisterin eli Pohje-rekisterin mukaan hankealueen itäpuolelta havaintopaikoilla Näsijärvi N2 Lielähti ja Lielähti B7 on tutkimustuloksia pohjaeläimistä vuosilta 2007 ja 2013.
- Pyhäjärven puolella ja Myös Näsijärvellä Tampereen seudun yhteistarkkailun selvitykset

Pohjavesi

Pohjavesivaikutuksia voi luokitelluille tärkeille pohjavesialueille selostuksen mukaan aiheutua lähinnä siirtoputkien (metaani- ja CO₂-putket) rakentamisesta. Siirtoputken osalta toiminnan aikaiset vaikutukset liittyvät poikkeustilanteisiin, esim. siirtoputken mahdolliseen vuototilanteeseen. Mikäli CO₂-kuljetus tapahtuu säiliöautoilla, ei vaikutuksia pohjaveteen arvioida olevan poikkeustilanteessakaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Rakentamisen linjausvaihtoehtojen pohjavesivaikutusten arvioinnissa on huomioitu mm. reitin pituus pohjavesialueella, ottamoiden läheisyys, mahdollisen paineellisen pohjaveden esiintyminen, mahdollinen mustaliuskeen esiintyminen ja pohjavesialueiden rakenne. Arviointi on tehty olemassa olevien tietojen perusteella, joten tarkempia tietoja esim. maaperän laadusta, pohjaveden pinnan korkeuksista ja mustaliuskeen esiintymisestä ei eri linjausvaihtoehtojen vaikutusten arvioinnissa ole ollut käytettävissä.

Epilänharju-Villila B -pohjavesialueella siirtoputkien rakentamisen vaikutukset arvioidaan merkittävyydeltään olevan sekä metaanisiirtoputken että CO₂-siirtoputken osalta luokassa kohtalainen kielteinen vaikutus. Epilänharju-Villilä A -pohjavesialueella CO_#-siirtoputken rakentamisen vaikutukset on merkittävyydeltään arvioitu luokkaan suuri kielteinen vaikutus. Esitetyistä alavaihtoehtoista vähiten riskejä aiheuttavaksi CO_#-putken reitiksi on Epilänharju-Villilä A -pohjavesialueella arvioitu olevan uittotunnelin kautta kulkeva linjaus.

Pohjavedelle aiheutuvien riskien vertailuun eri vaihtoehtojen välillä tulee perustua suunnittelun edetessä tarkempiin selvityksiin, erityisesti maastomittauksiin maaperän laadusta, pohjaveden pinnankorkeudesta, mustaliuskeen esiintymisestä ja paineellisesta pohjavedestä. Näiden selvitysten ja rakentamisen sekä toiminnan aikaisten vuotojen hallintakeinojen pohjalta tulee arvioida pohjaveden laadulle ja määrälle aiheutuvat riskit ja valita vaihtoehto, josta riskejä ei aiheudu. Rakentamisessa pohjavesialueelle tulee noudattaa Tampereen kaupungin rakennusjärjestystä sekä ympäristönsuojelumääräyksiä.

Mikäli CO₂-siirtoputki sijoitetaan uittotunneliin, tulee arvioida putken riskit tunnelin muulle käytölle.

Pilaantuneet maat:

Maahan ja kallioperään kohdistuvista rakentamisen aikaisista vaikutuksista on todettu, että siirtoputkien rakentamisessa tulee huomioida tiedossa olevat mahdolliset pilaantuneiden maiden kohteet sekä niihin liittyvät toimenpidemääräykset. Huomioitaviksi kohteiksi on esitetty maaperän tilan tietojärjestelmään merkityt pilaantuneet tai mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet (Taulukko 13-1). On syytä huomioida, että kaikki mahdolliset pilaantuneen maaperän kohteet eivät ole tiedossa, joten ne eivät myöskään löydy maaperän tilan tietojärjestelmästä. Sähkönsiirtoreitin rakentamisesta (pylväasperustukset, maakaapelikaivannot) ja siirtoputkien maaperään sijoittamisesta aiheutuvan maankaivuun yhteydessä on tarkkailtava maaperän laatua ja varauduttava tarvittaessa maaperän haitta-ainetutkimuksiin sekä vastaaviin jatkotoimenpiteisiin kuin mitä on selostuksen kohdassa 13.5. esitetty tiedossa olevien MATTI-kohteiden osalta.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Liitteenä 7a olevan luontoselvityksen kartat havaintotietoineen ovat varsin suurpiirteisiä, mikä hankaloittaa jonkin verran luontoarvojen ja luontoselvityksen riittävyyden tarkastelua.

Siirtoputken osalta luontoselvityksen selvitysalueen olisi ollut syytä ulottua etenkin metsäisillä alueilla hieman laajemmalle vyöhykkeelle. Arvokkaan lajiston arviointi pääosin 30 m putken molemmin puolin putken keskilinjasta alkaen ei ole ympäristönsuojeluyksikön näkemyksen mukaan kaikin kohdin täysin riittävää. Muun muassa puiden poistojen reunavaikutus voi ulottua metsäisillä alueilla tätäkin kauemmas mm. liito-oravan sekä kosteus- ja valo-olojen muutoksille herkkien lajien osalta. Herkkien luontotyyppien suhteen putkilinjan rakentamisen vaikutusalue voi olla tätäkin laajempi. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksestä voitaneen kuitenkin tulkita, että potentiaalisesti arvokkaat kohteet selvitettiin paikoin tätä puskurivyöhykettä laajemmalla alueella. Putkilinjat pyritään lisäksi rakentamaan mahdollisimman vähäisin puunkaadoin ja arvokkaat luontokohteet huomioiden, mikä lieventää reunavaikutusta olennaisesti. Rakennustyöt voivat silti heikentää puustoa, jos puiden juuristoalueella joudutaan kaivamaan ja työskentelemään tai jos puut kolhiintuvat töiden aikana. Siirtoputkien rakentamisen kasvillisuudelle aiheuttamia haittoja voidaankin pienentää suojaamalla säästettävä puusto juuristoalueineen ja muu säästettävä kasvillisuus asianmukaisesti rakennustöiden ajaksi. Kun puiden poisto ja meluavat työvaiheet tehdään pesimäajan ulkopuolella myös siirtoputkiston rakentamisen osalta, pienenevät myös linnustolle ja liito-oravalle aiheutuvat häiriöt.

Liito-oravan kulkuyhteyksien kannalta puiden poistamiselle erityisen herkkä kohta on eteläisellä reittivaihtoehdolla C sijaitseva, VT3:n ylittävä, jo valmiiksi heikko kulkuyhteys (liito-oravaselvityksen kuvion kuusi kohdalla). Kyseinen ylityskohta on huomioitu myös Tampereen kantakaupungin vaiheyleiskaavassa ohjeellisena ekologisena yhteytenä, joka on kaavamääräyksen mukaan merkittävä eliölajien liikkumiselle ja luonnon monimuotoisuuden säilymiselle. Pohjoisemman reittivaihtoehdon B varrella taas Paasikiventien liito-oravalle muodostama estevaikutus on suuri, mutta tätä pyritään parantamaan Hiedanrannan kohdalla valmisteilla olevien VT12 ja KT65 tiesuunnitelmien myötä. Estevaikutusta voidaan ehkäistä ottamalla tiesuunnitelmat huomioon toimivan ekologisen yhteyden palauttamisen osalta.

Liito-oravaselvityksen maastokäynneillä havaitut tyhjät kolo- ja pesäpuut jäivät puuttumaan selvityksen havaintotiedoista teknisten hankaluuksien vuoksi, mikä on harmillista. Selvityksessä olisi ollut myös suotavaa esittää kartalla yhtäaikaaisesti vanhat ja uudet papana- ja pesähavainnot yhdessä elinympäristötietojen kanssa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Puuston poistaminen voi vaikuttaa liito-oravan kulkemisen lisäksi myös varsinaisiin liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin, jos putkilinjojen tieltä joudutaan poistamaan puustoa. Liito-oravatilanne voi muuttua nopeastikin liito-oravalle hyvin soveltuvilla ja todetuilla elinalueilla, joita reittien lähellä on useita. Puiden kaatoa kuitenkin vältetään etenkin arvokkaiden luontokohteiden lähellä. Hankkeen edetessä on huolehdittava liito-oravatiedon ajantasaisuudesta.

Lepakoiden osalta eteläisen siirtoputken vaikutusalueella Hyhkyssä sijaitsevaa Mattilankatua myötäilevää siirtymäreittiä (lk II) ei ole huomioitu selostuksessa. Myös vaikutusten arvioinnissa hyödynnetyt lepakkokartoitukset vuosilta 2008 ja 2009 ovat jo varsin vanhoja ja näistä tuoreempi selvitys sisälsi jonkin verran epävarmuuksia vanhemman tunnelin selvittämisen suhteen. Lepakkotilanne saattaa olla muuttunut. Possioja on luokiteltu 2021 Hiedanrannan asemakaavoihin liittyvissä luontoselvityksissä muuksi lepakoiden käyttämäksi alueeksi (lk III), mitä ei ole mainittu arvioinnissa.

Ympäristönsuojeluyksikkö muistuttaa, että rauhoitettujen lintujen itse tekemät pysyvät pesät ovat ympärivuotisesti rauhoitettuja. Linnustoselvityksessä ei otettu tähän varsinaisesti kantaa.

Tampereen kaupunki torjuu omistamiltaan maa-alueilta haitallisia vieraslajeja. Maaperään saattaa kuitenkin jäädä jäljelle näiden lisääntymiskykyisiä osia, vaikka paikalla ei enää näkyisikään itse vieraslajia. Kaupunki ylläpitää paikkatietoa haitallisten vieraslajien havainnoista ja tehdyistä torjunnoista.

Vaikutusten arvioinnissa on syytä selvittää putkilinjojen vaikutukset arvokkaaseen hyönteislajistoon, kuten mäkihiilikoihin (EN) ja ahdeyökköseen (EN). Esimerkiksi Villilän seudulla teiden penkoilla on todettu esiintyvän monella paikkaa mäkihiilikoita, mutta lajia saattaa esiintyä laajemmaltikin, havaintojen puute saattaa johtua ennemminkin selvitystiedon puutteesta.

Luontoselvityksen tausta-aineistona olisi ollut suotavaa käyttää Tampereen kaupungin paikkatietoaineistoja, joista kaikki eivät ole julkisesti tai laji.fi-viranomaisportaalin kautta saatavilla. Kaupunki on teettänyt hiljattain siirtoputkiston alueelta muun muassa yleiskaavatasoisen luontotyyppiselvityksen, jonka tuloksia olisi ollut hyvä hyödyntää vähintäänkin kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen potentiaalisten ja maastokäyntien kohteeksi valikoitujen alueiden esikartoituksessa.

YVA-selostuksen liitteenä olevassa luontoselvityksessä Myllypuron luontotyyppi on määritetty savimaiden purot ja pikkujoet. Myllypuron vesienhoidon mukainen vesimuodostuma-tyyppi on kuitenkin pienet kangasmaiden joet. Pahaluoma on puolestaan luontoselvityksessä tyyppitelty havumetsävyöhykkeen puroksi ja pikkujoeiksi, vaikka uoman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

karkeasti arvioitu valuma-alue on alle 10 km². Luontotyyppiselvityksessä ei kerrota tarkemmin mihin tietoihin tai tarkasteluihin näiden virtavesien luontotyyppiluokittelu perustuu. Lisäksi luontotyyppiselvityksen arvokkaan luontotyyppin K-10 kuvauksessa ei ole alueella sijaitsevista lähteiköistä mainintaa.

Luonnonsuojelualueet ja Myllypuron Natura-alueen luontoarvot

YVA-selostuksen ja sen liitteiden mukaan vesitalouden muutosta ei kohdistu Pahaluoman luonnonsuojelualueen puroon karttatarkastelun perusteella, sillä hankealueen pintavedet eivät nykytilassakaan valu Pahaluoman kautta (tarkastettu SCALA live -ohjelmistolla). Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tietojen/käsityksen mukaan hankealueen pintavedet valuisivat nykytilassa edelleen Pahaluomaan. Nykytilan kuvausta asiasta tulee tarkentaa, sillä Pahaluoman luonnonsuojelualueella on kosteusolosuhteiden muutoksesta riippuvaisia luontotyyppejä ja eliölajeja.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto (kirjaamo@lvv.fi), Kati Skippari, Sari Sassi, Juha Mäkelä, Jaakko Sorri, Liisa Kivimäki, Hanna Juhe, Ari Vandell

Allekirjoitus

Apulaispormestari Ilkka Porttikivi

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on nähtävillä 29.1.2026
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty tiedoksi asianosaisille sähköpostilla 29.1.2026

Tampere
29.01.2026

Katri Naulo
Johdon assistentti

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,

kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 29.01.2026

§ 6

alueellinen jätehuoltolautakunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 6

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)